

Số: 58 /BC-UBND

Quảng Ngãi, ngày 18 tháng 4 năm 2013

TRUNG TÂM CÔNG BÁO & TIN HỌC Q. NGÃI	
CV	Số:.....2449.....
ĐẾN	Ngày: 18/4/13.....
	Chuyên:.....

BÁO CÁO

Về tình hình thực hiện Dự án khai thác quặng Titan của Công ty Cổ phần khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi, tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn

Thực hiện kết luận của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tại Thông báo số 523-TB/TU ngày 21/3/2013 về vụ việc mất an ninh, trật tự tại khu vực khai thác thí điểm quặng Titan tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi, UBND tỉnh kính báo cáo cụ thể như sau:

1. Tổng quan về dự án

Dự án Khai thác mỏ quặng Titan sa khoáng tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn đã được UBND tỉnh phê duyệt Báo cáo đánh giá tác động môi trường tại Quyết định số 2181/QĐ-UBND ngày 11/12/2008; Trên cơ sở ý kiến thống nhất đề nghị của các Sở ngành, UBND huyện Bình Sơn, UBND xã Bình Châu, ngày 14/01/2009 UBND tỉnh đã cấp giấy phép khai thác thu hồi quặng sa khoáng tại khu vực xã Bình Châu, huyện Bình Sơn cho Công ty Cổ phần Khoáng sản Sài Gòn Quảng Ngãi tại Quyết định số 79/QĐ-UBND với diện tích khai thác là 78 ha (được chia thành 05 lô khai thác), thời hạn khai thác là 05 năm (đến tháng 01/2014).

2. Về trình tự, thủ tục cấp phép khai thác quặng Titan cho Công ty Cổ phần khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi

- Trên cơ sở nguồn nguyên liệu Titan hiện có trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi, UBND tỉnh Quảng Ngãi đã thống nhất chủ trương cho phép Công ty Cổ phần Khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi (gọi tắt là Công ty) đầu tư xây dựng dự án nhà máy tinh luyện và xuất khẩu Titan tại Lô C07 - 02 - Khu Công nghiệp Tịnh Phong, tỉnh Quảng Ngãi tại Công văn số 1969/UBND-CNXD ngày 03/7/2007; Ban Quản lý các Khu công nghiệp Quảng Ngãi cấp Giấy chứng nhận đầu tư nhà máy tinh luyện và xuất khẩu Titan số 34221000015 ngày 16/7/2007;

- Về chủ trương lập hồ sơ cấp phép khai thác tận thu Titan đối với Công ty Cổ phần Khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi: Trên cơ sở đề nghị của Công ty, ý kiến thống nhất đề nghị của UBND xã Bình Châu tại Công văn số 75/UBND ngày 26/11/2007 kèm theo biên bản họp UBND xã ngày 02/11/2007; UBND huyện Bình Sơn tại Công văn số 334/UBND ngày 26/3/2008 và ý kiến của các Sở, ngành: Sở Công Thương tại Công văn số 0767/SCT-CNMT ngày 24/10/2008; Sở Nông nghiệp và PTNT tại Công văn số 947/NN-PTNT ngày 13/6/2008; Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch tại

Công văn số 310/SVH-TT&DL ngày 22/7/2008; Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Quảng Ngãi tại văn bản số 159/CH-TC ngày 02/7/2008; Sở Tài nguyên và Môi trường tại Công văn số 954/STNMT ngày 20/6/2008; ngày 31/7/2008 UBND tỉnh Quảng Ngãi có Công văn số 2130/UBND-NNTN về việc thống nhất chủ trương cho phép Công ty lập hồ sơ xin cấp phép khai thác quặng Titan tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn.

Khu vực được chấp thuận về chủ trương có tổng diện tích là 192 ha, không nằm trong qui hoạch khoáng sản của cả nước (Quyết định số 104/2007/QĐ-TTg ngày 13/7/2007 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Qui hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng quặng titan giai đoạn 2007-2015, định hướng đến năm 2025). Tổng diện tích xin đầu tư khai thác là 192, trong đó có 6,8 ha rừng phòng hộ ven biển và 48,5 ha chồng lấn với diện tích bảo vệ di tích văn hóa Sa Huỳnh. Công ty đã cùng các ngành và địa phương khảo sát cụ thể và đã thống nhất lựa chọn khu vực để lập hồ sơ xin cấp phép khai thác với diện tích là 78 ha (trừ diện tích bảo vệ rừng phòng hộ ven biển, di tích văn hóa Sa Huỳnh, bảo vệ khu dân cư và hệ thống đường giao thông trong khu vực).

- Về hồ sơ cấp phép khai thác: Công ty đã lập hồ sơ xin cấp phép khai thác theo qui định của Luật Khoáng sản và pháp luật khác có liên quan; Dự án đầu tư, thiết kế cơ sở được Sở Công Thương thẩm định tại văn bản số 987/SCT-TĐTKCS ngày 24/12/2008; Báo cáo đánh giá tác động môi trường dự án khai thác mỏ quặng Titan sa khoáng tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn được Hội đồng thẩm định của Sở Tài nguyên và Môi trường thẩm định và Chủ tịch UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 2181/QĐ-UBND ngày 11/12/2008; trên cơ sở đề nghị của Sở Tài nguyên và Môi trường tại Công văn số 13/STNMT ngày 05/01/2009, ngày 14/01/2009 UBND tỉnh đã cấp giấy phép khai thác thu hồi quặng sa khoáng tại khu vực xã Bình Châu, huyện Bình Sơn cho Công ty tại Quyết định số 79/QĐ-UBND, với diện tích khai thác là 78 ha (được chia thành 05 lô khai thác). Trong đó:

+ Khu vực khai thác có diện tích là 78 ha, không có rừng phòng hộ, toàn bộ diện tích khu vực khai thác nằm bên ngoài đới rừng phòng hộ ven biển, xa khu vực dân cư, trường học; địa hình khu vực khai thác có độ cao tự nhiên từ 01m đến 15m (so với mực nước thủy chuẩn); khu vực có trồng cây dương liễu thưa thớt; thảm thực vật kém phát triển.

+ Dự án khai thác quặng titan xã Bình Châu tuyệt đối không được khai thác nguồn nước ngầm tại khu vực để phục vụ cho quá trình tuyển quặng (đã được ghi tại điểm b, khoản 4, Điều 1 của Quyết định số 2181/QĐ-UBND ngày 11/12/2008 của UBND tỉnh về việc phê duyệt Báo cáo đánh giá tác động môi trường của dự án). Nguồn nước phục vụ cho tuyển quặng được lấy từ hồ chứa nước cách khu vực mỏ về phía Bắc khoảng 350m.

Như vậy toàn bộ quy trình, thủ tục cấp phép khai thác thu hồi quặng Titan tại xã Bình Châu đều được thực hiện theo đúng quy định của Luật Khoáng sản, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Khoáng sản, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Khoáng sản.

3. Quá trình triển khai hoạt động khai thác của Công ty Cổ phần khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi và các nội dung liên quan đến đơn phản ánh của nhân dân

Sau khi được UBND tỉnh Quảng Ngãi cấp giấy phép khai thác, Công ty đã tiến hành các thủ tục như sau:

- Lập Dự án cải tạo phục hồi môi trường, đã được Sở Tài nguyên và Môi trường thẩm định tại văn bản số 496/STNMT ngày 29/4/2009.

- Thực hiện ký quỹ phục hồi môi trường theo Thông báo số 163/TB-STNMT ngày 26/5/2009 của Sở Tài nguyên và Môi trường.

- Thông báo kế hoạch khai thác mỏ tại văn bản số 47/KH-Cty ngày 09/02/2009;

- Ký quỹ phục hồi môi trường sau khai thác tại Ngân hàng Vietcombank Quảng Ngãi tại văn bản số 216/VCBQNg.KT ngày 27/5/2009;

- Đăng ký hoạt động sản xuất kinh doanh số 4300355226 ngày 25/4/2009 do Sở Kế hoạch và Đầu tư Quảng Ngãi cấp, trong đó: thay đổi một số cổ đông, thay đổi vốn điều lệ, thay đổi địa chỉ trụ sở (chuyển về nhà máy tinh luyện và xuất khẩu titan tại lô C07-02, Khu công nghiệp Tịnh Phong) và bổ sung ngành nghề kinh doanh (đăng ký thay đổi lần thứ 3);

- Nhận mốc khu vực khai thác theo Biên bản bàn giao mốc giới ngày 11/02/2009 (do đại diện Sở Tài nguyên và Môi trường, Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Bình Sơn và UBND xã Bình Châu thực hiện);

- Làm việc với UBND huyện Bình Sơn và được UBND huyện thống nhất về chủ trương kiểm kê lập phương án bồi thường dự án khai thác titan tại xã Bình Châu tại Công văn số 248/UBND, ngày 17/3/2009;

Ngày 06/3/2009, Công ty đã có Tờ trình số 50/TTr-Cty về việc đề nghị UBND xã Bình Châu xem xét cho phép Công ty được thống kê, bồi thường, giải phóng mặt bằng 01 ha trong khu vực đã được cấp phép để xây dựng lán trại, tập kết thiết bị và được UBND xã Bình Châu thống nhất tại Công văn số 08/UBND ngày 10/3/2009 chỉ đạo cho cán bộ Địa chính-Xây dựng của xã và các trưởng thôn có liên quan hỗ trợ Công ty trong việc kiểm kê, bồi thường, giải phóng mặt bằng. Sau khi được UBND xã chấp thuận, Công ty đã bồi thường với tổng giá trị là 1.800.000 đồng, sau đó xây dựng lán trại và tập kết thiết bị.

Song song với quá trình hoàn chỉnh các thủ tục pháp lý liên quan đến hoạt động khai thác, Công ty đã tập kết một số thiết bị, phương tiện đến hiện trường, lắp đặt thiết bị lấy mẫu, với mục đích lấy mẫu nguyên liệu gửi cho nhà cung cấp thiết bị, để hoàn thiện thủ tục đặt hàng, chuyển giao công nghệ tinh luyện quặng titan cho nhà máy tại Lô C07, Khu công nghiệp Tịnh Phong. Khi lắp đặt thiết bị thì dân địa phương kéo đến hiện trường cản phá, không cho đơn vị lắp ráp thiết bị nên dự án vẫn chưa chính thức hoạt động

Như vậy, về phía Công ty chưa thực hiện đúng theo quy định của pháp

luật về môi trường, nhưng đã tiến hành tạo hồ khai thác và lắp ráp thiết bị khai thác, tuyển quặng, cụ thể: tại Điều 14 của Nghị định số 80/2006/NĐ-CP, ngày 09/8/2006 của Chính phủ về quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật Bảo vệ môi trường ghi rõ: Trách nhiệm của Chủ Dự án sau khi Báo cáo đánh giá tác động môi trường được phê duyệt là "phải nghiêm yết công khai tại địa điểm thực hiện dự án bản tóm tắt báo cáo đánh giá tác động môi trường được phê duyệt, trong đó chỉ rõ: chủng loại, khối lượng các loại chất thải; công nghệ, thiết bị xử lý chất thải; mức độ xử lý theo các thông số đặc trưng của chất thải so với tiêu chuẩn quy định; các biện pháp khác về bảo vệ môi trường". Mặt khác trong văn bản góp ý cho Báo cáo đánh giá tác động môi trường của UBND xã Bình Châu (số 106/UB, ngày 12/11/2008) có yêu cầu Chủ đầu tư phải công bố Báo cáo đánh giá tác động môi trường đã được phê duyệt cho nhân dân và chính quyền địa phương theo dõi giám sát;

Về phía UBND xã Bình Châu: Trong khi Công ty chưa công bố Báo cáo đánh giá tác động môi trường đã được phê duyệt như yêu cầu của UBND xã nhưng đã chấp thuận cho Công ty kiểm kê, bồi thường, giải phóng mặt bằng tại khu vực được cấp phép với diện tích 01 ha, đồng thời chỉ đạo cho các trưởng thôn phối hợp, hỗ trợ Công ty trong việc kiểm kê, đền bù giải phóng mặt bằng là chưa phù hợp.

Mặt khác, UBND xã Bình Châu và Công ty Cổ phần khoáng sản Sài Gòn Quảng Ngãi chưa thực hiện đúng các quy định tại Điều 3, Điều 5 của Pháp lệnh số 34/2007/PL-UBTVQH 11 ngày 20/4/2007 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa 11 về thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn, cụ thể: Tại Khoản 1, Điều 3: "Trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân cấp xã, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan có trách nhiệm tổ chức thực hiện dân chủ ở cấp xã"; Điều 5 - quy định về những nội dung công khai, tại khoản 2: "Dự án, công trình đầu tư và thứ tự ưu tiên, tiến độ thực hiện, phương án đền bù, hỗ trợ giải phóng mặt bằng, tái định cư liên quan đến dự án, công trình trên địa bàn cấp xã; quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất chi tiết và phương án điều chỉnh, quy hoạch khu dân cư trên địa bàn cấp xã".

4. Chỉ đạo của UBND tỉnh

Để giải quyết mâu thuẫn giữa Công ty với nhân dân địa phương và tổ chức triển khai dự án, ngày 29/8/2009 UBND tỉnh đã tổ chức cuộc họp đối thoại trực tiếp với nhân dân trong vùng dự án; qua buổi đối thoại trực tiếp UBND tỉnh đã có Công văn chỉ đạo số 2479/UBND-NNTN ngày 07/9/2009 về việc giải quyết mâu thuẫn và tổ chức triển khai thực hiện Dự án khai thác tận thu khoáng sản titan tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn; đồng thời ngày 29/4/2010 UBND tỉnh đã ban hành Công văn số 4158/UBND-NNTN trả lời kiến nghị của bà Bùi Thị Mai.

Sau khi các sở ngành, địa phương và Công ty hoàn chỉnh các nội dung chỉ đạo của UBND tỉnh tại Công văn số 2479/UBND-NNTN; ngày 28/7/2011 UBND tỉnh tiếp tục có Công văn số 2084/UBND-NNTN, chỉ đạo các sở ngành liên quan, UBND huyện Bình Sơn phối hợp với các cơ quan liên quan và doanh nghiệp tổ chức họp dân các thôn Châu Me, Châu Thuận Nông và Châu Thuận Biên. Tại các cuộc họp, Công ty đã cam kết thực hiện các biện pháp bảo vệ môi trường, công khai chính sách về bồi thường, giải phóng mặt bằng và hỗ trợ giải quyết việc làm cho các hộ dân có đất nằm trong vùng dự án, hỗ trợ phục vụ lợi ích công cộng của nhân dân trong vùng dự án. Qua tổng hợp các thông tin và các vấn đề liên quan, UBND huyện Bình Sơn đã thống nhất đề nghị cấp có thẩm quyền xem xét cho Công ty Cổ phần Khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi được khai thác thí điểm khu vực 6,8 ha (đã ký hợp đồng thuê đất), với phương án khai thác theo hình thức cuốn chiếu từng hecta một và yêu cầu Công ty phải thực hiện các nội dung như đã cam kết công khai trước nhân dân và các cơ quan nhà nước. Đồng thời Công ty phải phối hợp với chính quyền địa phương triển khai các dự án hỗ trợ cộng đồng và thành lập tổ chức giám sát cộng đồng để trực tiếp theo dõi, giám sát quá trình thực hiện dự án, nhằm tạo sự đồng thuận trong nhân dân trước khi tổ chức khai thác.

Ngày 10/11/2011, UBND tỉnh có Báo cáo số 123/BC-UBND xin ý kiến chỉ đạo của Thường trực Tỉnh ủy về việc khai thác thí điểm khu vực 6,8 ha Dự án khai thác thu hồi quặng titan sa khoáng tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn và được Thường trực Tỉnh ủy thống nhất tại Thông báo số 231-TB/TU ngày 17/11/2011. Trên cơ sở đó, UBND tỉnh đã tiếp tục chỉ đạo các sở ngành chức năng, UBND huyện Bình Sơn và Công ty Cổ phần Khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi thực hiện đầy đủ các thủ tục theo đúng quy định và tổ chức tuyên truyền, công khai kế hoạch, tiến độ triển khai thực hiện dự án cho nhân dân trong khu vực trước khi tổ chức thi công. Đến nay, các sở ngành và Công ty đã thực hiện đầy đủ các nội dung chỉ đạo của UBND tỉnh và dự kiến tổ chức triển khai các công tác chuẩn bị khai thác thí điểm ngoài thực địa vào ngày 23/01/2013.

Tuy nhiên, liên tiếp trong 02 đêm (22 và 23/01/2013) tại hiện trường dự án đã xảy ra việc một số người dân xã Bình Châu tập trung tại khu vực lán trại của Công ty, hành hung cán bộ bảo vệ, sau đó đập phá, lấy tài sản của Công ty Cổ phần khoáng sản Sài Gòn - Quảng Ngãi (*ước giá trị thiệt hại hơn 730 triệu đồng*), nghiêm trọng hơn là có một số đối tượng quá khích ném đá lực lượng thi hành công vụ gây thương tích, làm mất an ninh trật tự tại địa phương (*nội dung này UBND tỉnh đã có báo cáo cho Thường trực Tỉnh ủy tại Công văn số 349/UBND-NNTN ngày 25/01/2013 và Báo cáo số 19/BC-UBND ngày 30/01/2013*).

5. Kiến nghị

Trước diễn biến ngày càng phức tạp và nghiêm trọng liên quan đến tình hình triển khai thực hiện Dự án khai thác thu hồi quặng sa khoáng Titan tại

xã Bình Châu, huyện Bình Sơn, ảnh hưởng đến tình hình an ninh trật tự trên địa bàn, để giải quyết tình trạng trên, UBND tỉnh kính đề nghị Ban Thường vụ Tỉnh ủy:

- Chỉ đạo xử lý nghiêm minh đối với các đối tượng chủ mưu kích động nhân dân chống đối lại việc triển khai thực hiện dự án, gây rối an ninh trật tự tại địa phương;

- Chỉ đạo Huyện ủy và các tổ chức trong hệ thống chính trị các cấp của địa phương tiếp tục thực hiện công tác tuyên truyền, vận động, giải thích và giáo dục nhân dân hiểu rõ về mục đích, nội dung của Dự án, chấp hành nghiêm các quy định của nhà nước, đảm bảo ổn định an ninh trật tự tại địa phương;

- Chỉ đạo Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy và các sở ngành, Mặt trận và đoàn thể triển khai công tác tuyên truyền, vận động, giải thích cho nhân dân để tạo sự đồng tình và ủng hộ của người dân trong quá trình triển khai dự án.

UBND tỉnh kính báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy xem xét, chỉ đạo.

(Có bản chụp các văn bản liên quan gửi kèm theo)./.

Nơi nhận:

- Ban Thường vụ Tỉnh ủy;
- TT HĐND tỉnh;
- UBMT TQ VN tỉnh;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Các Sở: Tài nguyên và Môi trường, Thanh tra tỉnh, Công an tỉnh, BCH Bộ đội Biên phòng tỉnh, BCH Quân sự tỉnh;
- Huyện ủy, UBND huyện Bình Sơn;
- VPUB: C,PVP(NL), NC, CB-TH;
- Lưu: VT, NN-TN(TV145).

Cao Khoa